

NIEUWSBRIEF 2010 VOGELWACHT HARLINGEN-KIMSWERD

Beste leden,

De tijd hald gjin skoft. Het jaar 2010 is weer voorbij. Onze vogelwacht nadert haar 50-jarig bestaan in 2014. Dat willen we vieren en daar sparen we alvast voor. Misschien dat u ook bij uw contributiebetaling daar wat aandacht wilt besteden. Voor dit jaar wederom veel statistieken. Misschien kil, maar er blijkt wel uit dat onze Vogelwacht nog springlevend is. En dat willen we blijven ook! Het was een jaar waarin onze nazorgers, nestkastbeheerders, vogeltellers en bestuur in een prettige samenwerking hun werk hebben kunnen doen.

De nazorg in het vrije veld.

Om ons gebied dat loopt van Zürich tot Wijnaldum en van zee tot Achlum boekten we de volgende resultaten.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Grutto	19	59	72	85	26	25	42
Kievit	232	281	265	209	156	186	196
Scholekster	63	144	63	61	99	74	99
Tureluur	14	23	22	21	18	14	8
	328	507	422	387	299	299	345

De nazorgploeg die qua omvang gelijk is gebleven, 27 man, heeft het goed gedaan. Wij beschermden meer grutto-nesten dan vorig jaar. Maar het gaat absoluut slecht met deze prachtige vogel (zie tabel Weidevogelmeetnet Fryslân verderop in deze Nieuwsbrief). De tureluur laat in het vrije veld een vrije val zien. Vorig jaar schreven we al dat kievit en scholekster zich in onze streek lijken te stabiliseren. De cijfers van dit jaar onderschrijven dit voorlopig.

De Hogewier

Vorig jaar schreven we al dat we hoopten dat scholekster en kievit het wat beter zouden gaan doen. Dat is gebeurd! Maar de opgaande lijn van grutto en tureluur is opmerkelijk. We schrijven dat toe aan het uitstekende waterbeheer in het gebied. En ook trekken deze soorten blijkbaar toch steeds meer naar de natuur- en beheergebieden. Opvallend is dat de verdubbeling van de N31 absoluut geen nadelig effect heeft gehad. Juist in een perceel pal tegen de weg werd de hoogste concentratie tureluurs geteld! We zien ook dat de eenden het heel goed doen.

En prachtig dat er voor het eerst 2 territoria van de blauwborst konden worden geteld. We hopen dat in 2011 een begin kan worden gemaakt met het afgraven van de oostelijke oever van de put. Ongetwijfeld leidt dat tot een verdere groei van de soortenrijkdom. Mooi zou het zijn wanneer de watersnip terugkeert in het gebied. De omstandigheden lenen zich er volgens ons helemaal voor.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kievit	51	25	37	44	37	37	47
Grutto	51	29	34	32	56	51	72
Tureluur	23	24	29	30	43	44	67
Scholekster	31	19	27	19	19	22	24
Kluut	51	26	45	13	67	49	70
Steltkluut	0	2	0	0	0	0	0
Kleine Plevier	2	3	2	3	8	4	8
Visdief	8	10	10	16	19	17	21
Wilde Eend	16	9	16	15	14	15	27
Slobeend	5	4	4	5	6	5	8
Zomertaling	0	1	2	-	2	0	2
Meerkoet	12	11	10	12	13	13	21
Bontbekplevier	5	2	3	2	0	2	0
Dodaard	0	0	1	0	0	0	0
Fuut	0	1	3	2	3	5	4
Wintertaling	1	2	0	4	4	4	7
Gele kwikstaart	2	1	7	3	7	8	8
Witte kwikstaart	0	1	1	1	0	1	1
Bergeend	0	2	4	7	7	7	6
Krakeend	3	3	4	4	6	6	13
Kuifeend	0	3	7	6	9	13	19
Rietgors	6	7	6	5	5	7	14
Kleine karekiet	0	1	1	2	3	5	6
Rietzanger	2	2	4	5	9	4	7
Graspieper	12	4	7	8	15	19	19
Bruine kiekendief	0	0	1	0	0	1	0
Blauwborst	-	-	-	-	-	-	2

Deze cijfers worden ook ter beschikking gesteld aan het Weidevogelmeetnet Fryslân. 's Winters is het ook druk in de Hogewier. Hessel Klijn doet de wintertellingen. Op 4 januari 2010 werden de volgende aantallen aangetroffen

Kolgans	7 st.	Kuifeend	160 st.
Knobbelzwaan	3 st.	Pijlstaartend	40 st.
Tafeleend	450 st.	Slobeend	400 st.
Smient	4.000 st (!)	Toppereend	8 st.
Wintertaling	120 st.	Middelste zaagbek	6 st.
Kuifeend	160 st.	Brilduiker	9 st.
Wilde eend	18 st.		

Nestkastenproject

We hebben in Harlingen, Midlum en Kimsward 77 nestkasten hangen en 3 torenvalkkasten. Hiervan bleven 22 kasten en 2 torenvalkkasten onbewoond.

	2006	2007	2008	2009	2010
Koolmees	29	31	36	36	38
Pimpelmees	6	10	6	7	8
Ringmus	14	3	7	1	9
Grauwe vliegenvanger	1	-	-	-	-
Heggemus	-	2	-	-	-
Winterkoninkje	-	2	2	-	-
Gekraagde roodstaart	-	1	-	-	-
Torenvalk	-	1	1	3	1
Huismus	-	-	-	7	-

Zwaluwen

Onze Piet de Bruin weet van geen ophouden. Hij heeft zich o.a. weer met de telling van zwaluwen bezig gehouden. Ook hier ontwikkelt zich een statistiekje. We zien dat de zwaluwstand min of meer stabiel is.

Huiszwaluw	2007	2008	2009	2010
Kimsward	31	28	14	21
Nieuwe wijk Ludinga (!)	-	-	29	37
Stad Harlingen	23	40	76	34

Gierzwaluw stad Harlingen	800	740	675	740
---------------------------	-----	-----	-----	-----

Atjetille

Onze wacht doet jaarlijks de inventarisatie voor Weidevogelmeetnet Fryslân proefveld bij de boerderij van Kikstra op Atjetille. Hieronder de cijfers vanaf 2004.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kievit	8	4	8	4	4	4	2
Grutto	8	10	9	4	12	3	3
Tureluur	3	3	4	3	2	0	0
Scholekster	6	4	8	1	5	5	5
Wilde eend	6	3	4	3	8	8	4
Slobeend	2	2	2	1	1	0	0
Bergeend	0	0	3	-	3	1	-
Kuifeend	2	5	5	5	3	3	3
Rietgors	1	0	0	1	0	0	-
Rietzanger	0	1	0	0	0	0	-
Meerkoet	2	2	0	1	1	3	4
Veldleeuwerik	3	2	2	3	1	0	0
Graspieper	3	3	1	2	3	2	4
Waterhoen	0	0	2	0	0	0	0
Kleine karekiet	0	0	1	1	0	0	-
Krakeend	0	1	0	0	0	0	0

De populatie van grutto en tureluur was al in elkaar gezakt. De kievit is daarbij gekomen en scholekster zijn stabiel op een laag niveau. Even leek het erop dat de veldleeuwerik was teruggekeerd in het gebied, maar het mocht niet zo zijn. De gegevens zijn weer ter beschikking gesteld aan Weidevogelmeetnet Fryslân. Met behulp van onze gegevens en in totaal 145 proefvakken in Fryslân is de volgende statistiek samengesteld.

Soort	1996	'97	'98	'99	'00	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	trend
steltlopers														
scholekster	100	84	70	72	67	61	59	56	51	52	41	44	46	sterke afname
kievit	100	87	79	86	75	63	75	69	61	73	56	52	48	matige afname
grutto	100	93	87	79	80	66	64	56	49	50	42	44	42	sterke afname
tureluur	100	97	92	101	102	90	89	72	64	70	58	60	64	matige afname
watersnip	100	82	87	79	71	58	65	57	63	53	48	47	48	matige afname
watervogels														
krakeend	100	111	126	156	172	182	199	250	288	319	368	402	470	sterke toename
slobeend	100	98	107	117	104	70	58	63	83	71	65	67	74	matige afname
wilde eend	100	94	98	128	116	120	115	121	110	112	108	109	99	stabiel
kuifeend	100	97	104	100	94	90	95	90	88	83	84	84	85	stabiel
meerkoet	100	81	108	120	125	146	150	128	138	141	139	148	135	matige toename
zangvogels														
veldleeuwerik	100	108	96	93	97	86	68	63	54	50	56	51	44	sterke afname
graspieper	100	95	95	115	109	88	87	97	89	96	80	101	90	stabiel
gele kwikstaart	100	112	108	111	118	115	115	145	113	102	222	166	204	matige toename

De cijfers in de tabel zijn indexcijfers, voor 1996 is het cijfer 100. De cijfers in de volgend jaren zijn de verhoudingen t.o.v. 1996. Het verloop van de belangrijkste weidevogelsoorten stemt tot droefenis..... Voor bijv. de grutto zien we dan dat de populatie van grutto's in 2010 nog maar 42% is van die in 1996!

De jeugd

Onze wacht telt 16 jeugdleden. Daar zijn we heel gelukkig mee. Onze jeugdcommissie met Rob Visser, Jaap Geertsma, Pier Klarenbeek en Hessel Klijn zijn een paar keer leuk op stap geweest met de jeugd. De wintervoederacties door de jeugd hebben aandacht in de pers gehad. Onder leiding van Jaap Geertsma werd een veldbezoek georganiseerd, dit werd hoog gewaardeerd. De excursie op het gebied zangvogels op Ropta State bij Wijnaldum was ook succesvol.

In december wordt nog een excursie ganzenringen-lezen gehouden. Wij hopen onze jeugd vast te kunnen houden en misschien dat vanuit deze groep nieuwe weidevogel-nazorgers groeien.

Tot slot

Het bestuur van de Vogelwacht Harlingen-Kimswerd, Albert de Wit, Rob Visser, Wybe de Jong, Hessel Klijn, Klaas van Straten, Wijbren Brandsma en Harry Boon wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 2011.

Het bestuur Vogelwacht Harlingen-Kimswerd